

ਇਹ ਗਮਾਰਾ ਜੀਵਣਾ

ਭਿੱਸਟਾਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਾਂ 10-3-96

ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਕੁੱਝ
ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਿਫਤੀ
ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ। ਸੱਤਾ ਦੀ ਕੁਗਸੀ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਉੱਤੇ
ਭਿੱਸਟਾਚਾਰ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬੜੇ ਆਮ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰਾ
ਕੁੱਝ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁੰਮ
ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਵੇਲੇ
ਬੜੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ
ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਬੜੀ ਗਰਮਾ ਗਰਮੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤੇ
ਫੇਰ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਠੁੱਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹਵਾਲਾ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ
ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿਰਫਤਾਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ,
ਅਸਤੀਵੇਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਸ ਕਾਂਡ ਨੇ ਬਹੁਤ ਨਵੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ
ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ
ਇਹ ਸੋਚਣ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਉਹ
ਆਪਣੀਆਂ ਚੰਮ ਦੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾ
ਸਕਣਗੇ। ਨਿਆਂਪਾਲਕਾਵਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੜੀਆਂ

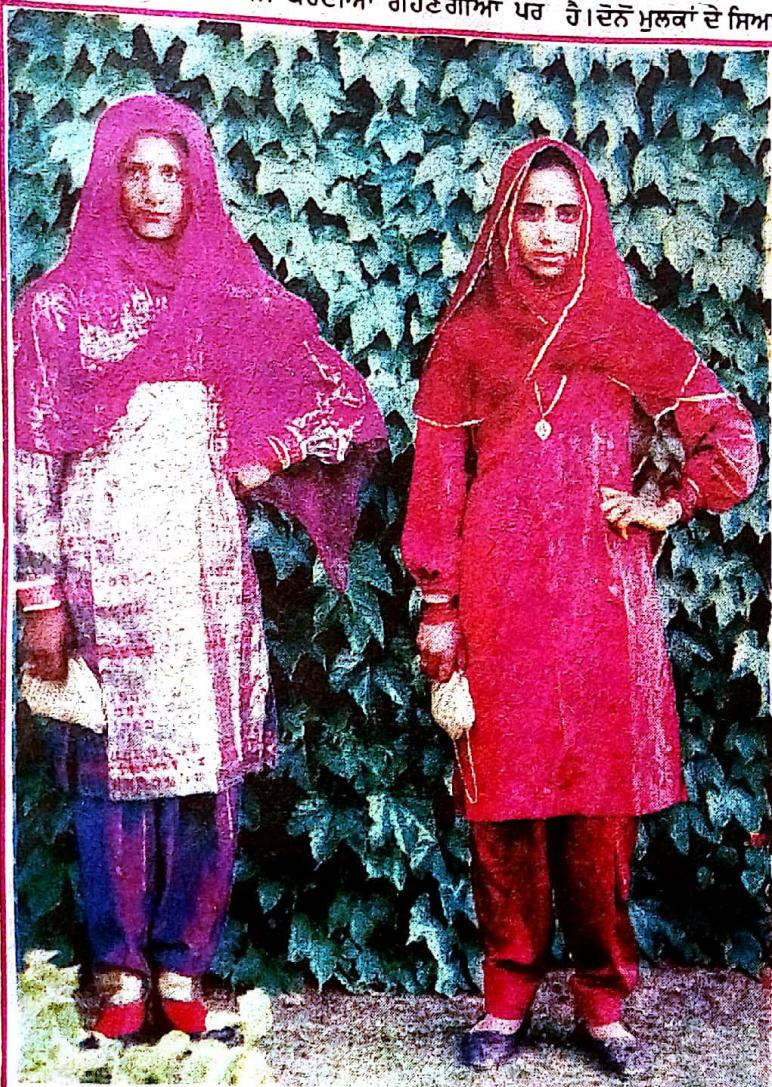
ਪੇਸਾ ਇਹਨਾ ਸੱਤਾ ਦੀ ਕੁਗਸੀ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਖਾਧਾ ਹੈ। ਉਹਦੇ
ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਸਪਤਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹੇ, ਸਕਦੇ ਸਨ, ਦਵਾਈਆਂ
ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੁੱਖੀ ਬੰਦੇ ਜੋ ਮੌਤ ਦੀ
ਨੀਂਦ ਸੌਂ ਗਏ, ਉਹ ਬਚਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ
ਭਿੱਸਟ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਘਾਤਕ ਹਨ ਤੇ ਇਹਨਾ ਲਈ ਮੌਤ ਦੀ
ਸਜ਼ਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ
ਅਵਾਜ਼ਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਰੋਹ ਨੂੰ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹਿੰਦ ਪਾਕ ਕ੍ਰਿਕਟ ਮੈਚ

ਬੰਗਲੇਰ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਇਹ ਮੈਚ ਇੱਕ ਖੇਡ ਦਾ ਹਿੱਸਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖੇਡ ਦੇ ਮਨੋਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈਣਾ ਬਣਦਾ
ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਿਸਟੀਰੀਆ
ਦੋਨੋਂ ਪਾਸੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਫਤ
ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ
ਜੰਗ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਖੇਡ ਲਈ ਵੀ ਅਤੇ
ਆਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਬੜਾ ਖਤਰਨਾਕ
ਰੁਕਾਨਾਹੈ। ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਬਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਘਾਤਕ
ਹੈ। ਦੋਨੋਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸਿਆਣੇ ਤੇ ਸੂਝਵਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰੁਕਾਨ
ਵਿੱਚੁੱਪ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਜਿੱਤ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ
ਜਾਹਰ ਕਰਨੀ ਇਕ ਵਾਨਿਜ ਗੱਲ
ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵਾਨਿਜ ਤਾਂ ਹੀ ਰਹਿ
ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਹੱਦ ਦੇ
ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ
ਨੇ ਇੱਕ ਮਤੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ
ਟੀਮ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ
ਮਤੇ ਪਿੱਛੇ ਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਜਿਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਕਟ ਟੀਮ ਨੇ ਕੋਈ ਵੱਡੀ
ਸਿਆਸੀ ਜੰਗ ਜਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ
ਮਤੇ ਦੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਜਾ ਸਕਦੀ। ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ
ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਖੇਡ ਦੀ ਭਾਵਨਾ
ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਡ ਖੇਡਣ-ਇਹ ਨੋਟ
ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੇ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਹੀ ਖੇਡ
ਖੇਡੀ ਹੈ-ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਫਰਜ਼
ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਖੇਡ
ਦੀ ਰੋਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈਣ। ਦੋਨੋਂ
ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ
ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅੱਤਵਾਦ ਦਾ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਕੌਨ ?

ਹਰ ਇਕ ਸਟੇਜ ਤੇ
ਗਸ ਵਾਲੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ਕਿ
ਲੀਆਂ ਨੇ ਅੱਡਵਾਦ ਨੂੰ
ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸ਼ਹਿਰ
ਹੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਇਹੋ
ਜਾਮ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਦੇਂਦੇ ਹਨ।
ਤੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਪਸੰਦੀ ਵਾਹੀ ਹੈ।



ਸਾਡੇ ਸ਼੍ਰੈਕ ਦਾ ਨਹੀਂ ਇਤਿਹਾਸ ਤੈਨੂੰ ? ਵੱਟੇ : ਮਨਜ਼ੂਰ ਬਲਸੌਰੀ

ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਮੰਗਾਂ ਉਡਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ
ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ/ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਕਾਲਾ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀ ਉੱਤੇ
ਜ਼ਲ੍ਸ਼ ਕਵੱਡਿਆ ਜਾਏ/ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਪਬਲਿਕ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ/ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ
ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਇਹ ਫੇਰ ਅਸੈਬਲੀ ਜਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਨੀ
ਇਲੈਕਸ਼ਨਾਂ ਲੱਭਣ। ਇਕ ਪਬਲਿਕ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਲਈ
ਸਜ਼ਾਏ ਮੌਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ

ਫਰਕ ਪ੍ਰਸਤਾ ਵਾਲਾ ਸਿਆਸਤ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਇਸ ਦੇ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅੱਤੇ
ਆਪ ਆਦਮੀ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫ਼ਾਂ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਰੁਖਾਨ ਨੂੰ ਜਨਮ
ਦੇਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਇਸ ਦੀ ਸਾਡ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ
ਦਾ ਦੁਖਾਂ ਤਿਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਇਹ ਦੇਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ
ਸੱਤਾ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਕ
ਏਕਤਾ ਵਾਲੀ ਜੋਗਦਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।